

Föreläsning i *Etnoastronomi* 101202

Titel: Australien / Oceanien

I Australien finns 40000 - 50000 år gamla traditioner bevarade genom sång, dans, klippmålningar och legender. När det gäller ålder på myter är därför aboriginerna i särklass äldst av de kulturer vi studerar under kursen. Objekten på natthimlen har använts som kalender och som instruktion om hur livet bör levas. Det finns många olika berättelser om sol, måne, Vintergatan m.m., och vi tar upp några av dem. Solen har ansetts feminin och månen maskulin. Både enstaka stjärnor som Canopus, Sirius, Rigel, Altair, Arcturus och Aldebaran, och stjärnbilder som Södra Korset och Orion illustrerar myter.

Polynesierna hade antagligen inte kunnat sprida sig i Stilla Havet på det sätt de gjorde, om de inte hade kunnat navigera med hjälp av stjärnhimlen. Trots att de lever i ett så stort område, och på så olika platser som Nya Zeeland, Tahiti och Hawaii, har de gemensamma myter, språk och kultur.

Här är några av de frågor som föreläsningen behandlar:

- Australien
- Hur används stjärnorna som kalender?
- Varför vandrar solen över himlen varje dag?
- Varför är vissa flickor så besvärliga?
- Var äter förfäderna i himlen?
- Vad består himlen av?
- Varför är Venus aldrig så högt på himlen?
- Vad jagar Orion i Australien?
- Bör man träffa sin svärmor?

- Hur ser polynesiernas kosmologi ut?
- Hur navigerade man?

Litteraturtips:

Explorers of the southern sky - A history of Australian astronomy
R. Haynes, R. Haynes, D. Malin, R. McGee, 1996
ISBN 0 521 36575 9 Titel: Asien

Länkar:

<http://www.astronomynz.org.nz/maori-astronomy/taatai-arorangi-maori-astronomy-2.html>